

Briselē, 2017. gada 19. maijā
(OR. en)

9316/17

**Starpiestāžu lieta:
2016/0359 (COD)**

**JUSTCIV 112
EJUSTICE 65
ECOFIN 418
COMPET 415
EMPL 312
SOC 398
CODEC 833**

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja/Padome
K-jas dok. Nr.:	14875/16
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, otro iespēju un pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu 2012/30/ES – politikas debates

I. IEVADS

1. Ar 2016. gada 23. novembra vēstuli Komisija Padomei un Eiropas Parlamentam iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, otro iespēju un pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu 2012/30/ES ("ierosinātā maksātnespējas direktīva").
2. Ierosinātajai maksātnespējas direktīvai piemēro parasto likumdošanas procedūru.
3. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 2017. gada 29. martā pieņēma atzinumu pieņēma atzinumu par ierosināto direktīvu.

4. Šis priekšlikums ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem saskaņā ar "Kapitāla tirgu savienības plānu" un "Vienotā tirgus stratēģiju". Priekšlikuma mērķis ir mazināt nozīmīgākos brīvas kapitāla plūsmas šķēršļus, kuru pamatā ir atšķirības dalībvalstu pārstrukturēšanas un maksātnespējas regulējumos, un nodrošināt, ka finanšu grūtībās nonākušiem dzīvotspējīgiem uzņēmumiem un uzņēmējiem ir piekļuve iedarbīgai preventīvai pārstrukturēšanai un otrās iespējas procedūrām un ka vienlaikus tiek aizsargātas kreditoru leģitīmās intereses. Saskaņā ar paskaidrojuma rakstu, ar priekšlikumu cenšas panākt līdzsvaru starp dažādajām iesaistītajām interesēm, proti, parādnieku, kreditoru, nodarbināto personu un visas sabiedrības interesēm, un vienlaikus dalībvalstīm tiek dota zināma elastība, lai īstenotu direktīvu to valsts tiesību aktos. Saistībā ar darbu, ko Komisija veikusi pie banku savienības, ar priekšlikumu arī cenšas sekmēt, lai tiktu novērsta tādu aizdevumu uzkrāšanās, kuri nenes ieņēmumus.
5. Ministri neoficiālā tieslietu un iekšlietu ministru sanāksmē 2017. gada 27. janvārī pēc būtības pauda plašu atbalstu priekšlikuma mērķiem. Šajā sanāksmē notikušajās diskusijās izkristalizējās, cik svarīgi ir panākt taisnīgu līdzsvaru starp parādnieku un kreditoru interesēm un nodrošināt zināmu elastību, lai neiejauktos valsts sistēmās, kas efektīvi funkcionē. Pārrunas Civiltiesību jautājumu darba grupā (maksātnespēja) parādīja, ka priekšlikuma mērķiem ir vispārējs atbalsts. Tomēr delegācijas arī uzsvēra to, ka ierosinātā direktīva ir komplicēta, jo tā ir savstarpēji saistīta ar citām valsts tiesību jomām, un no tā izriet vajadzība nodrošināt dalībvalstīm pietiekamu elastību, lai ES pasākumus pielāgotu vietējai ekonomiskajai situācijai un juridiskām struktūrām.
6. Prezidentvalsts uzskata, ka ierosinātā maksātnespējas direktīva var būtiski sekmēt pārrobežu investīcijas, palīdzēt stiprināt Eiropas ekonomiku un radīt darbvietas, grūtībās nonākušiem uzņēmumiem un uzņēmējiem dodot atelpas iespēju un palīdzot tiem atkal nostāties uz kājām. Prezidentvalsts tādēļ uzskata, ka Padomē šis priekšlikums ir pienācīgi jāizvērtē.
7. Darba grupā ir gūti labi panākumi, un pēc pirmās padziļinātas 1.–9. panta izvērtēšanas prezidentvalsts ir apzinājusi vairākus aspektus, par kuriem zināmā mērā ir vajadzīgi politiski norādījumi.

8. Šie zemāk izklāstītie identificētie aspekti nebūtu jāinterpretē kā tādi, kas nozīmē, ka šie ir vienīgie darba grupas sanāksmju laikā skatītie jautājumi. Tomēr šie aspekti ir identificēti, jo par tiem jau ir jādod zināmi politiskie norādījumi, lai varētu turpināt darbu ekspertu līmenī. No tā izriet, ka darba grupa turpinās strādāt pie visiem citiem ierosinātās maksātnespējas direktīvas aspektiem.

II. PRINCIPI

A. Valstu tiesu nozīme preventīvās pārstrukturēšanas regulējumos

9. Lai sekmētu to, ka preventīvās pārstrukturēšanas regulējumi ir pieejami parādniekiem un viņi tiem var piekļūt, ierosinātajā direktīvā ir ieviests noteikums, ar ko tiek ierobežota tiesu vai administratīvo iestāžu iesaistīšanās, attiecinot to uz gadījumiem, kuros ir nepieciešams garantēt skarto personu tiesības. Komisija uzskata, ka šī noteikuma mērķis ir sekmēt efektivitāti un mazināt kavējumus un izmaksas, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem, vienlaikus atzīstot tiesu kontroles nozīmi gadījumos, kad tiek apdraudētas skarto personu tiesības. Turklāt, šķiet, ka priekšlikums dod dalībvalstīm zināmu elastību attiecībā uz šī noteikuma īstenošanu to valsts maksātnespējas regulējumā.
10. Tomēr dažu dalībvalstu pieredze rāda, ka tiesu vai administratīvo iestāžu iesaistīšanās ne vienmēr nozīmēs to, ka procedūra tiek padarīta mazāk efektīva. Daudzas delegācijas uzsvēra svarīgu aspektu, proti, tiesu vai administratīvo iestāžu loma ir garantēt objektivitāti, nodrošināt līdzsvaru starp parādniekiem un to kreditoriem, kā arī kreditoru starpā un – visbeidzot – rūpēties par vispārējo interešu ievērošanu. Ņemot vērā to, ka tiesu nozīmes ierobežošana ir paredzēta kā obligāta norma, šis noteikums var skart dalībvalstu procesuālo autonomiju, ja netiek konkrēti paskaidrots, kādos gadījumos dalībvalsts var ļaut tiesai iesaistīties procesā. Tāpēc būtu jāatzīst, ka konkrētos apstākļos tiesu pieejamība var tikt garantēta saskaņā ar dalībvalsts tiesisko kārtību.

11. Lai sasniegtu efektivitātes sekmēšanas un kavējumu un izmaksu mazināšanas mērķi, vienlaikus respektējot dalībvalstu procesuālo autonomiju, šis vispārējais princips būtu jāpārformulē tā, lai tām dalībvalstīm, kas vēlas ierobežot tiesu vai attiecīgās administratīvās iestādes lomu procesā, ļautu to darīt, tomēr neuzlikt to par pienākumu, tādējādi nodrošinot dalībvalstīm pietiekamu elastību.
12. *Prezidentvalsts tāpēc aicina Padomi apstiprināt pieeju, ka darbs tiek turpināts, vadoties no pieņēmuma, ka vispārējam principam, kas paredz tiesu vai administratīvās iestādes nozīmes ierobežošanu preventīvās pārstrukturēšanas regulējumā, vajadzētu būt tādām, ar ko dalībvalstīm nodrošina lielāku elastību nekā pašlaik paredzēts priekšlikumā.*

B. Parādnieks, kura manta ir paša valdījumā

13. Viens no priekšlikuma galvenajiem mērķiem ir panākt pienācīgu līdzsvaru starp parādnieku un kreditoru tiesībām. Tādēļ būtu jāparedz aizsardzības pasākumi attiecībā uz visiem gadījumiem, kad ierosinātie pasākumi varētu negatīvi ietekmēt pušu tiesības. Tas jo īpaši svarīgi ir, lai investoriem pārrobežu kontekstā nodrošinātu juridisko noteiktību.
14. Ierosinātajā maksātnespējas direktīvā ieviests princips, saskaņā ar kuru parādniekiem būtu pilnībā vai vismaz daļēji jā saglabā kontrole pār savu uzņēmumu, kad tie sāk preventīvo pārstrukturēšanas procedūru. Šis princips ir zināms kā princips "parādnieks, kura manta ir paša valdījumā". Delegācijas darba grupā šim principam puda plašu atbalstu.
15. Ierosinātajā maksātnespējas direktīvā arī prasīts, lai dalībvalstis novērtētu, vai pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists būtu jāieceļ vai arī jāpiesaista atkarībā no lietas apstākļiem vai parādnieka specifiskajām vajadzībām, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, tādējādi liedzot dalībvalstīm padarīt praktizējoša speciālista iecelšanu vai piesaistīšanu par obligātu visos gadījumos. Tomēr dažos gadījumos, kad ir jāaizsargā kreditora leģitīmās intereses, būs vajadzīga zināma uzraudzība. Šādos gadījumos šo aizsardzību panāktu ar pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista iecelšanu vai piesaistīšanu.

16. Ierosinātajā maksātspējas direktīvā pašlaik ir iekļauts izsmeļošs tādu gadījumu saraksts, kuros dalībvalstis var prasīt, lai obligāti tiktu iecelts vai piesaistīts pārstrukturēšanas jomā praktizējošs speciālists. Tomēr diskusijas darba grupā parādīja, ka izsmeļošs saraksts var nedot dalībvalstīm pienācīgu elastību, lai nodrošinātu pareizu līdzsvaru starp parādnieka un kreditoru interesēm. Lai nodrošinātu šādu elastību, varētu paredzēt iespēju, ka šis saraksts nav izsmeļošs.
17. *Prezidentvalsts aicina Padomi apstiprināt pieeju, ka darbu veic, vadoties no pieņēmuma, ka parādnieks preventīvās pārstrukturēšanas procedūras laikā vismaz daļēji turpina saglabāt valdījumu pār savu uzņēmumu un tā aktīviem.*
18. *Visbeidzot prezidentvalsts aicina Padomi vienoties, ka ierosinātajā direktīvā dalībvalstīm tiek nodrošināta pienācīga elastība attiecībā uz pārstrukturēšanas jomā praktizējoša speciālista obligātu iecelšanu vai piesaistīšanu, piemēram, paredzot, ka nav izsmeļošs to gadījumu saraksts, kuros ir jāveic iecelšana.*

III. NOBEIGUMS

19. Prezidentvalsts aicina Pastāvīgo pārstāvju komiteju/Padomi (Tieslietas un iekšlietas) rīkot politikas debates, lai kā vispārīgus turpmākā darba norādījumus apstiprinātu šīs piezīmes II daļā izklāstītos principus.